

TÜBİTAK - 1004 Mükemmeliyet Merkezi Destek Programı kapsamında 46 Milyon TL üzerinde bir bütçe ile desteklenmekte olan **Rejeneratif ve Restoratif Tıp Araştırmaları ve Uygulamaları** araştırma programı Ankara Üniversitesi Kök Hücre Enstitüsü'nün liderliğinde yürütülmektedir.

Kök hücre araştırma ve uygulamaları alanında Türkiye'de ve dünyada öncü tıp araştırma ve uygulamalarını gerçekleştirmeye yönelik olarak Şubat 2021 tarihinde başlayan projenin 48 aylık süre sonunda tamamlanması planlanmıştır. Proje kapsamında nadir rastlanan ölümcül-kalıtsal hastalıklar, doku hasarı, doku kaybı, kanser, dejeneratif ölümcül hastalıklarda kişiye özel tedavi uygulamalarının önünü açan **hücresele tedavi ürünleri, doku mühendisliği ürünleri ve tanı kitlerinin** geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Büyük ölçekli ve çok ortaklı konsorsiyum yapısında bir araştırma projesi olarak bünyesinde 9 farklı alt proje ve 4 Araştırma Programı Yürütücüsü Kuruluş bulunmaktadır. Birbiriyle kök hücre tedavisi alanındaki gelişmeleri gerçekleştirecek 8 farklı tıp projesinden ve bu gelişmelerin sosyo-kültürel, iktisadi, etik-hukuki etkilerini saptamaya yönelik sosyal bilim projesinden oluşmaktadır. Ankara Üniversitesi Kök Hücre Enstitüsü'nün önderliğinde alanlarında yetkin akademik kurumlar olan **İntergen Genetik Hastalıklar Tanı Araştırma ve Uygulama Merkezi, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Dış Hekimliği Sağlık Uygulama Ve Araştırma Merkezi (SBÜ-UYGAR), Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Hücresele Tedavi ve Kök Hücre Üretim, Uygulama ve Araştırma Merkezi (ESTEM)** ve öncü sanayi kuruluşu olan **ASELSAN** yürütücü kuruluşlar olarak projeye katkı sağlamaktadır.

Türkiye'nin Rejeneratif ve Restoratif Tıp Alanında önde gelen üç Üniversite ve ilgili Uygulama ve Araştırma Merkezleri, araştırma altyapılarını Re-Tıp Platformu kapsamında birleştirerek 48 aylık proje süresinde THS 3-6 arası çalışmaların gerçekleştirilmesine öncülük etmektedir. Platform kapsamında ayrıca Türkiye'den 8, yurtdışından 5 Yükseköğretim kurumundan araştırmacı ve danışmanlar görev almaktadır. Mevcut proje aynı zamanda bünyesinde Yurtdışı Ortaklı bir Alt Proje barındırmaktadır. Bu doğrultuda Aix-Marseille Üniversitesi'nde Prof. Dr. Michel Puceat ve ekibi tarafından Platform stratejik hedefleri ile uygun olarak "Regenerative use of the induced pluripotent stem cell (IPS) derived cardiomyocytes in in vitro cardiac insufficiency model" isimli bir proje yürütülmektedir.

Platform kapsamında APYÖK ve 4 APYK tarafından geliştirilecek teknoloji ve uygulamalar nihai ürün olarak değil ancak prototip aşamasına kadar ilerletileceğinden dolayı, araştırma programının toplumsal etkisi kapsamındaki 9. projede de doğrudan kullanımın yaratacağı somut etki ve sonuçlar değil, kapsam içindeki hastaların ve hasta yakınlarının kullanıma dair potansiyel yaklaşımları, yaşayabilecekleri sorunlar, teknolojilerin hastalar ve yakınları üzerindeki avantajlı ve dezavantajlı yanları, yol açabileceği etkilerin güçlü ve zayıf yönleri irdelenecektir. Bu amaçla etki ve sonuçlar 4 farklı başlıkta derlenecektir:

- 1- İktisadi etki analizi
- 2- Sosyo kültürel etki analizi
- 3- Ruh sağlığı etki analizi
- 4- Etik, hukuki ve siyasal etki analizi

Tamamlanması planlanan araştırma sonucunda iki önemli çıktı elde edilecektir:

1- Yenilikçi Tıp Uygulamalarının Yaratacağı Toplumsal Değişimin Haritalanması

2- Rejeneratif ve Restoratif Tıp Uygulamalarının Toplumsal Yaygınlaşmasına Yönelik Eylem Planı

Bütün bu çıktılar, araştırma programında yer alan tüm proje ekiplerine iletilerek, geliştirdikleri yenilikçi tıp uygulamalarının toplumsal karşılığına ilişkin farkındalıkları sağlanarak, ortaya çıkabilecek potansiyel etkilere dair mikro, mezo ve makro düzlemlerde alınabilecek önlemler ve yapılabilecek değişiklikler ile geri besleme sağlanmış olacaktır.

Platform Hakkında Özet Sayısal Bilgiler				
Toplam Üniversite	APYK	3	APYK Olmayan	2
Kamu Ar-Ge Merkezi				
Toplam Özel Kuruluş	APYK	1	APYK Olmayan	-
İşbirliği Yapılan Diğer Kuruluşlar	Yurtiçi	-	Yurtdışı	-
Toplam Proje Sayısı	8 Proje + Toplumsal Etki Projesi			
Toplam Araştırmacı Sayısı:	90			
Toplam Bursiyer Sayısı	80			
Toplam Odak Teknoloji Sayısı	2			
Bilimsel Makale Sayısı	12			
Toplam Bildiri Sayısı	14			
Toplam Bilimsel Tez Sayısı	4			
Toplam Bilimsel Etkinlik Sayısı	45			
Toplam Patent Başvuru Sayısı	3			
Toplam Ara Ürün Sayısı	9			
Toplam Yan Ürün Sayısı	8			
Toplam Nihai Ürün Sayısı	5			